

Navn _____

Klasse _____

Dato _____

Fra side 16

I pjecen *Kystbeskyttelse ved Bovbjerg gennem 100 år*, skal du så hurtigt som muligt finde svar på nogle spørgsmål. Du skal altså kun læse, hvad der er nødvendigt for at svare på disse spørgsmål. Sæt kryds i det rigtige felt.

1. Den første hofde på den jyske vestkyst blev bygget

- A 1855
- B 1865
- C 1875
- D 1885

2. De første hofder fra forrige århundrede

- A fungerer stadig som hofder
- B er opløst af saltvandet
- C er udbygget med nye betonblokke
- D ligger på havets bund ca. 100 meter fra kysten

3. Betonblokkene til hofderne blev

- A trukket frem af heste
- B kørt til hofden med tipvogne
- C sejlet ind til stranden
- D støbt på stedet

4. Håndkraften fra forrige århundrede er i dag erstattet af

- A entreprenørmaskiner og sandpumpere
- B løfteteknik og ny teknologi
- C entreprenørmaskiner og ny teknologi
- D elektricitet og løfteteknik

5. Skråningsbeskyttelse er placeret

- A bag de gamle hofder
- B foran diget på tangen
- C parallelt med hofderne
- D mellem klitterne

6. For at beskytte kysten anvender Kystdirektoratet i dag

- A sandbanker
- B stenbælter
- C kystfodring
- D hofdebyggeri

7. Ved kystfodring kommer nyt sand på stranden fra

- A skibe med sandpumper
- B pumper i klitterne
- C store lastbiler fra grusgrave
- D stranden længere mod nord

8. Den sidste hofde blev bygget i

- A 1933
- B 1921
- C 1920
- D 1917

9. Lige nord for hofde A ligger

- A Hofde B
- B Hofde 12
- C Hofde 1
- D Hofde G

10. Søen bag skråningsbeskyttelsen hedder

- A Ferring Sø
- B Bovbjerg Sø
- C Fjaltring Sø
- D Vejlbj Sø

Navn _____

Klasse _____

Dato _____

Fra side 23

Læs eventyret *Syvstjernen*, og besvar spørgsmålene ud fra tekstens indhold.
Sæt kryds ud for de rigtige svar.
Der er kun ét rigtigt svar til hvert spørgsmål.

1. Manden i eventyret havde

- A seks drenge
- B seks piger
- C tre drenge og tre piger
- D fem drenge og en pige

2. Faderen sendte sine børn af sted, da den

- A ældste var tyve og den yngste ti
- B ældste var atten og den yngste ti
- C ældste var tyve og den yngste tolv
- D ældste var atten og den yngste tolv

3. Da de kom hjem igen, fortalte de, hvad de havde lært.

- A Den ældste havde lært at ramme plet, og den yngste var blevet mesterlytter
- B Den ældste havde lært at styre skibe, og den yngste var blevet mesterklatrer
- C Den ældste havde lært at bygge skibe, og den yngste var blevet mestertyv
- D Den ældste havde lært at klatre, og den yngste var blevet mesterskytte

4. Det, som børnene havde lært, mente faderen

- A at ingen andre kunne
- B ikke var nok. De skulle lære mere
- C var mere, end han kunne håbe
- D at så mange andre kunne

5. Da faderen hørte, hvad den yngste søn havde lært, blev faderen

- A meget imponeret og råbte hurra
- B meget vred og slog ham
- C meget glad og roste ham
- D meget stolt og pralede af ham

6. Brødrene ville befri prinsessen ved at

- A arbejde sammen
- B dræbe trolden
- C sejle fra trolden
- D stjæle hende fra trolden

7. En broder byggede skibet. En anden kunne få det til at

- A sejle på vand og flyve i luften
- B sejle på og under vandet
- C sejle på vand og køre på land
- D flyve i luften og sejle på landet

8. Hvem lod brødrene og prinsessen dø samme nat?

- A Kongen
- B Vorherre
- C Trolden
- D Brødrenes far

9. I stjernebilledet Syvstjernen kan man se stjernerne funkke.

- A Klarest er kongens. Mattest er mesterskyttens
- B Klarest er prinsessens. Mattest er mesterskyttens
- C Klarest er kongens. Mattest er mestertyvens
- D Klarest er prinsessens. Mattest er mestertyvens

10. Eventyret hedder Syvstjernen, fordi

- A personerne endte som stjerner i et stjernebillede
- B der blev indlagt syv stjerner i landets flag
- C trolden blev ramt på sin Syvstjerne
- D kongen gav alle brødrene adelsnavnet Syvstjerne

Navn _____

Klasse _____

Dato _____

Fra side 27

Læs artiklen *Den sorte død blev nedkæmpet med lovgivning*, og besvar spørgsmålene ud fra tekstens indhold. Sæt kryds ud for de rigtige svar. Der er kun ét rigtigt svar til hvert spørgsmål.

1. Pesten dræbte færrest i områder

- A med en stærk statsmagt
- B med en svag statsmagt
- C uden statsmagt overhovedet
- D uafhængig af statsmagten

2. I Danmark fik man i 1600-tallet styr på pesten, da man

- A indførte stavnsbåndet og fik uddannet læger
- B vaccinerede alle børn og adskilte dem fra deres syge forældre
- C fik uddannet badskærere og lukket grænserne
- D adskilte syge og raske og kontrollerede ind- og udrejse

3. Den sorte død ramte første gang Danmark i

- A 1250
- B 1350
- C 1450
- D 1550

4. Hvilke italienske bystater greb effektivt ind mod pesten?

- A Venedig, Palermo og Milano
- B Venedig, Firenze og Milano
- C Milano, Napoli og Palermo
- D Rom, Napoli og Firenze

5. Under Store Nordiske Krig kom pesten igen, fordi

- A alle læger var indkaldt til militæret
- B det blev sværere at kontrollere rejsende
- C forsyningerne af vaccine svigtede
- D krigen fik folk til at stimle sammen

6. Udbruddet af pest i 1710-1711 var det sidste i Danmark, fordi

- A man lærte at vaccinere
- B lægerne blev dygtigere
- C staten fik større kontrol med borgerne
- D skibe og mandskab kom i karantæne i 60 dage

7. Den nye viden om pesten i artiklen er undersøgt af

- A medicinere
- B biologer
- C historikere
- D politikere

8. I forhold til fortidens pestramte danskere, har vi i dag

- A grundlæggende både fordele og ulemper
- B meget større ulemper
- C meget større fordele
- D grundlæggende samme risiko

9. Hvis der dukker smitsomme pestdygninger op i dag,

- A er det en forholdsvis enkel sag at bekæmpe
- B er det umuligt at adskille de syge og raske
- C kan sygdommen bevæge sig hurtigt verden rundt
- D er pestbakterierne blevet resistente

10. Den fuglenæbblignende maske var

- A udstyr til dem, som var kureret for pesten
- B udstyr, der viste raske, hvem der var smittet med pest
- C udstyr, som skjulte ligbærernes ansigter
- D udstyr til dem, som behandlede de pestdygtige

Navn _____

Klasse _____

Dato _____

Fra side 38

Læs novellen 1.457 ord og besvar spørgsmålene ud fra tekstens indhold.

Sæt kryds ud for de rigtige svar.

Der er kun ét rigtigt svar til hvert spørgsmål.

1. Fortælleren er syg.

- A Hun er blind
- B Hun har kræft
- C Hun lider af en depression
- D Hun har en blødersygdom

2. Handlingen strækker sig

- A over en enkelt dag
- B nogle uger
- C omkring et halvt år
- D nogle år

3. David slår Matilde, fordi hun

- A vil slå op med ham
- B har spist hans pizza
- C har været sammen med en anden
- D har smittet ham

4. Novellen foregår om

- A vinteren omkring fastelavn
- B foråret i maj måned
- C sidst på sommeren
- D efteråret med blæst og regn

5. Matilde er gravid med

- A David, og de får en dreng
- B Stefan, men hun aborterer
- C Stefan, og de får en dreng
- D David, men hun aborterer

6. Matilde går ned på banegården for at

- A købe cigaretter
- B tage toget hjem
- C møde Stefan
- D hente en køreplan

7. På banegården

- A køber Matilde slik til David
- B skælder Mathilde Davids pige ud
- C får David at vide, at han skal være far
- D begynder Matilde at abortere

8. Davids forhold til Matilde svinger i novellens løb fra

- A tilgivelse til vrede
- B kærlighed til jalousi
- C forelskelse til ligegyldighed
- D jalousi til kærlighed

9. David kommer på hospitalet, fordi han

- A selv er blevet syg
- B elsker Matilde
- C vil sige farvel til Matilde
- D skal se deres nyfødte søn

10. Gennem novellen oplever vi Matilde skifte humør. Fra at være

- A fyldt af energi, udvikler hun en voldsom livsledelse
- B fyldt af livsmod, udvikler hun en voldsom vrede
- C fyldt af selvhad, udvikler hun en stille livsglæde
- D fyldt af optimisme, udvikler hun pessimisme

Navn _____

Klasse _____

Dato _____

Fra side 41

Læs artiklen *Forældre accepterer teenage-drikkeri*, og sæt streg under det ord eller udtryk i parenteserne, som passer i sammenhængen.
Se hvordan i eksemplet i første afsnit.

Forældre accepterer teenage-drikkeri

Middelklassen tror i høj grad på deres børns ansvarlighed og (aftaler, afviser, aflyser, afvejer) at udstikke faste regler om alkohol, siger forskere.

JENS BECK NIELSEN, KRISTINE KORSGAARD

„Jamen, hvis han drikker en halv flaske vodka, så er det hans eget (ansvar, opgave, udgift, fornøjelse). Selvfølgelig henter jeg ham da også, hvis han bliver så fuld, at han ikke kan stå på sine ben. Der ved jeg, at de ringer efter mig, hvis det er.“

Sådan siger „Marianne“, mor til en teenagesøn og én af de interviewpersoner, der medvirker i en undersøgelse af, hvordan (søskende, lærere, forældre, restauratører) forholder sig til deres børns omgang med alkohol.

Ligesom næsten samtlige 36 dybde-interviewede forældre afviser hun at indføre faste regler om, hvor meget hendes store børn må drikke. De ressourcerstærke middelklasseforældre går i stedet ind for et tillidsfuldt forhold, hvor børnene selv er med til at (bestemme, feste, indføre faste regler, nedlægge forbud).

Det er resultatet af en delundersøgelse fra bogen „Unge, rusmidler og sociale netværk“, der udkommer til august. Her har en række forskere fra Center for Rusmiddelforskning under Aarhus Universitet samlet den nyeste viden på området.

Konklusionen støttes af en spørgeskemaundersøgelse fra 2006, hvor 46 procent af knap 2000 adspurgte forældre blandt andet siger, at den bedste måde for deres børn at lære at drikke alkohol på er ved at (regne, eksperimentere, spørge, diskutere) sig frem til, hvor meget man kan tåle.

Dansk forskning har ellers tidligere vist, at regler om genstandsgrænser og hjemkomsttidspunkter påvirker unges alkoholforbrug. Alligevel holder danske forældre ifølge bogen fast i demokratiske idealer på hjemmefronten. Og det er der både fordele og ulemper ved, fortæller medforfatter til analysen Jakob Demant:

„De her forældre har en rigtig god forståelse for de-

res børns sociale liv. Men deres ideal om tillid og børnenes eget ansvar betyder, at de somme tider vælger at vende det blinde øje til, når børnene ikke overholder (ordren, loven, ferien, aftalen) og for eksempel drikker sig fulde,“ siger han.

Når forskerne interviewer de unge selv, fremgår det da også, at de ikke altid lever op til deres forældres tillid. Mange har prøvet at være (fraværende, ansvarlige, mætte, fulde), selvom forældrene ikke vil have det, og flere fortæller, at de ofte får lidt flere genstande indenbords end det antal, de har aftalt med mor og far.

Jakob Demant råder forældrene til i højere grad at turde håndhæve de aftaler, de indgår med (skolerne, kammeraterne, teenagerne, de andre forældre.) „Børnene opdager hurtigt, at der er en stor grad af elastik i forældrenes rammer, og så strækker de den lidt. På den måde er forældrenes accept med til at (smadre, ødelægge, forringe, underbygge) fuldskabskulturen,“ siger han.

Margrethe Brun Hansen, der er psykolog og forfatter til bogen „De kompetente forældre“, kalder alkoholungskulturen i Danmark for „dybt sørgelig“.

„Jeg synes, det er dybt problematisk, at danske forældre i det omfang uddelegerer ansvar til børnene, som de ikke kan (tillade, administrere, forbyde, glemme),“ siger Margrethe Brun Hansen.

Morgenfødselsdage hjemme hos gymnasieelever er ifølge hende et eksempel. Denne praksis indebærer, at de unge drikker Gammel Dansk på hverdage og gerne møder fulde op i skolen – hvis man altså møder op. Og de manglende grænser er med til at reproducere den meget våde alkoholkultur.

„Selvom børn signalerer, at forældre er nogle klap-hatte, vil de gerne have (grænser, ansvar, forbud, tilladelse),“ siger hun.

Kristeligt Dagblad, 30. juni 2010